

A Vörösmarty Mihály Könyvtár 2025. évi beszámolója

HORVÁTH ADRIENN
VÖRÖSMARTY MIHÁLY KÖNYVTÁR

Tartalomjegyzék

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények)	2
2. Stratégiai célok végrehajtása	3
a. Az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által	3
b. A pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését	3
3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	3
4. Infrastruktúra	4
a. Fizikai terek állapotának változása	4
b. Infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása	4
c. Egyéb infrastruktúra	5
5. Gyűjteményi információk	5
a. Gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés	5
b. Gyűjteményfeltárás	6
c. Apasztás	6
d. Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer	6
e. Állományvédelem	7
6. Digitalizálás	7
7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások	7
a. Helyben elérhető szolgáltatások	7
b. Távolról elérhető szolgáltatások	8
8. Közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások	8
9. Minőségirányítás	9
10. Partnerségi együttműködések	9
11. PR/marketing/kommunikáció eredményei	10
a. A hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)	10
b. Online megjelenés	10
12. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló	10
13. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák	12
a. Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019–2025, illetve 2024–2025 viszonylatában	12
b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása ..	12
c. A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények	12

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények)

Két dolog határozta meg alapvetően a könyvtár működését 2025-ben: február 21. és december 18. között végezték az Oskola utcai központi épületünk tető és ablakcseréjét, az itt lévő szolgáltatások rövidebb-hosszabb ideig szüneteltek, úgy, mint gyermekkönyvtári kölcsönzés, helyismereti anyagok elérhetősége; zenei anyagok kölcsönzése, pedagógiai dokumentumok kölcsönzése; kötetset; emellett az igazgató május 5. és október 20. között szülési szabadságon volt.

A felújítással járó szolgáltatáskiesés ellenére a beiratkozással rendelkező regisztrált használók száma 4,4%-kal nőtt – összesen 9 561 fő volt 2025. december 31-én.

A főbb adataink tovább nőttek: a könyvtárhasználatok száma 1,57%-kal (3 276 195 távhasználattal együtt); látogatóink száma 13,47 %-kal (132 070 fő); a kölcsönzések száma 18,9 %-kal (337 689 darab).

A vármegyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott, dokumentált szakmai (vármegyei, illetve országos szintű) tanácsadások száma a korábbi 33-ról 219-re emelkedett.

A megnövelt dokumentumkeretünknek köszönhetően 14%-kal (8 636 db) több könyvet tudtunk vásárolni az egyéb dokumentumtípusok mellett.

Munkacsoportban apasztási eljárásrendet készítettünk, és nagyarányú apasztást hajtottunk végre a könyvtári állományban, a korábbi évhez képest 43,45%-kal több dokumentumot, összesen 10 514 darabot.

A központi épületünk kényszerű bezárása (2025. június 16–augusztus 21.), valamint az azt megelőző, por, zaj, beázás és a tetőt érintő munkálatok korlátozták a szolgáltatásainkat, a központi épületünkben jelentősen kevesebb számú rendezvényt tudtunk tartani, legyen szó akár író-olvasó találkozóról, beszélgetésről, akár gyermekeknek szóló foglalkozásokról. Szintén nem kedvezett a rendezvénytartásnak, hogy Mészöly Géza Utcai Tagkönyvtárunk vezetője baleset miatt fél évet táppénzen volt. Programjaink száma 20,13%-kal csökkent (508 darab), a résztvevők száma 40,01%-kal csökkent (33 443 fő).

2025. április 15-től új szervezeti és működési szabályzata lett a könyvtárnak, ami jelentős változásokat hozott a szervezeti struktúrában és a belső kommunikációban.

A könyvtárnak 2025-ben 5 olvasóklubja volt: Bartók olvasókör; Mészöly olvasókör; Olvasóklub Marton Gáborral; Légy a saját hősőd: önismereti olvasókör tinédzsereknek; Kiolvasó, kibeszélő olvasókör tiniknek, ezek közül az olvasóklub Marton Gáborral az év folyamán megszűnt.

Az év során jelentős bútorbeszerzést tudtunk végrehajtani, ami tervezetten, többek között a Bartók Béla térhez kapcsolódó szabadtéri programjainkat segítik.

Számítógépparkunk első ütemű cseréjét végre tudtuk hajtani, így gyors, igényes gépekkel tudjuk olvasóinkat kiszolgálni.

Elkezdjük a Budai Úti Tagkönyvtárunk olvasótermének gyermekrészelegg alakítását, a tervek mentén megtörtént a kölcsönzőrészek tisztasági festése és a bútorbeszerzés. A gyűjtemény kialakítása és a bútorok elhelyezése, valamint a részleg megnyitása 2026-ban lesz.

Online beiratkozást támogató eszközöket, aláírópadokat vásároltunk, amelyek tesztelése a 2026. év első felére tolódott. A célunk a papírmentes kölcsönzés megvalósítása.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. Az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

A 0–24 órás könyvtárhasználatot elősegítő könyvbox telepítése a teljes éven keresztül elhúzódott, így ezen irányú kezdeményezésünk megvalósítása 2026-ra tolódott.

A munkatársak 31 képzésen vettek részt összesen, több csoportmunkában végzett nagyobb feladat volt az év során, ami a szervezeti kohézióra jó hatással volt: inkubátor program (később részletezésre kerül), otthoni munkavégzés szabályzatának felülvizsgálata vagy az apasztási eljárásrend elkészítése, de ilyen volt az NKA-pályázati anyag (Bűvös hetes) szakmai részének kidolgozása. A felsoroltakban közös, hogy különböző területtel foglalkozó kollégáknak kellett együttműködni egy feladat megvalósításában úgy, hogy az produkttal zárult. A korábbi években kidolgozott mentor program (az új kollégák szervezeti feladatokkal, folyamatokkal, egységekkel való megismertetése) tovább folytatódott. Ebben az évben történt beavatkozás is a folyamatba, továbbá nem olvasószolgálatos, új kollégák számára is lehetővé tettük, hogy rövidített, súlyozott formában, de részt vegyenek a programban. A teljesítményértékelési rendszer alapján való értékelés 2026-ra tevődött át. A Bartók Béla téri bútorok vásárlása megtörtént, ahogy a Budai Úti Tagkönyvtár olvasótermének újragondolása is.

b. A pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A Nemzeti Kulturális Alap olvasásnépszerűsítést célzó pályázatán a maximális összeget, 1 000 000 Ft-ot nyertünk, amelyből a Bűvös hetes¹ című programsorozatot valósítjuk meg 2026-ban.

Az Országos Dokumentumellátási Rendszer működtetésére kiírt pályázaton 900 000 Ft-ot nyertünk, amiből nettó 810 000 Ft értékben 233 db könyvvel gyarapítottunk, a fennmaradó részt postaköltségre számoltuk el, aminek a dokumentumok küldése során jutott fontos szerep. A korábbi évekhez képest több érdekltségnövelő támogatásban részesült az intézmény, 2 230 000 Ft-ból tudtunk még dokumentumot és informatikai eszközöket vásárolni.

A könyvtár elindult a 2025. december 1–2026. május 31. közötti Könyvtári Kihívás pályázaton, amelyre 2026-ban célzottan több olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő eseményt szervezünk.

3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

Az új szervezeti és működési szabályzat öt osztályra tagolja az intézményt, amely közül három van közvetlenül az igazgató alá rendelve: Módszertani és településselátási osztály, Informatikai és tartalomszolgáltató osztály; valamint a Titkárság és üzemeltetési osztály. Kettő osztály tartozik a szakmai igazgatóhelyetteshez: az Olvasószolgálati osztály, valamint a

---

¹ A Bűvös hetes programsorozat leírása és a programok a Vörösmarty Mihály Könyvtár oldalán. https://www.vmk.hu/20260108_buvos_hetes (Megtekintve: 2026. 02. 21.)

Gyűjteményszervezési osztály. Korábban nem volt külön osztályba szervezve az informatika, vagy a kommunikáció és marketing, hanem olvasószolgálati teendők mellett történt a kreatív anyagok, plakátok készítése. A gyűjteményszervezést és a településellátást egy vezető fogta össze, most külön osztályba tartozik, de a közös feladatokat, információkat az úgy nevezett KSZR-munkacsoport révén osztják meg egymással. A helyismereti feladatok átkerültek a Gyűjteményszervezési osztály alá, Helyismereti, digitalizálási és webarchiválási csoport néven.

2025-ben teljesítményértékelési rendszer kidolgozását kezdtük meg munkacsoportos keretek között, az első értékelést 2026-ban végezzük el. A teljesítményértékelés önértékelési alapú, az értékelést a dolgozónak és a közvetlen vezetőnek is ki kell tölteni, nagy eltérés esetén mindenképpen külön beszélgetésre kerül sor az igazgatóval. A teljesítményértékelés célja a munkatársak fejlesztendő területeinek megállapítása, az egyéni célok segítése, motiválás és visszajelzés a végzett munkával kapcsolatban.

Kidolgozásra került egy digitális kompetencianövelő, számítógéphasználati program, az Inkubátor program, azok számára, akik nem rendelkeznek az alapvető számítástechnikai ismeretekkel sem. A program célja, hogy az alacsony iskolázottságú rétegek számára ingyenes képzést biztosítson, amely során elsajátíthatják az elektronikus levelezés, mappahasználat, elektronikusan szerkeszthető word-dokumentumok, valamint az ügyfélkapu használatát. A program 2026-ban kerül elindításra.

4. Infrastruktúra

a. Fizikai terek állapotának változása

Az Oskola utca 7. szám alatt levő, egyik központi épületünk tetőcserén és a homlokzat felújításon esett át. A másik központi épületünk, a Bartók Béla tér 1. szám alatti ablakcseréjének területátadása december elsején valósult, a munkálatokat várhatóan 2026 május végén fejezik be. Többször beázott a Tolnai és a Széna Téri Tagkönyvtárunk, utóbbinál a beázások következtében több négyzetméternyi területen leesett a vakolat. A Széna Téri Tagkönyvtár esetében a mennyezet helyrehozása megtörtént, a Tolnai Utcai Tagkönyvtár esetében immár közel öt éve küzdünk azzal, hogy időről időre beázik az épület és hiába csináltatjuk meg a tetőt, a beázást nem tudjuk elkerülni.

Kényelmes, olvasásra alkalmas bútorokat vásároltunk a Bartók Béla térre és a Szent István Király Múzeummal közös Oskola utcai épületünk udvarára.

Budai Úti Tagkönyvtárunk új gyermekrészlege kapcsán könyvtári és egyéb, a foglalkozásokat segítő bútorokat, eszközöket vásároltunk.

b. Infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Hálózatfejlesztés terén a régi routerek korszerű, közös hálózatba és felügyeleti rendszerbe kapcsolható Ubiquiti típusú eszközök beszerzése és beüzemelése folyamatos. A fiókkönyvtárak mindegyikében már ilyen routerek üzemelnek, illetve a központban is folyamatos a régi eszközök cseréje.

Jelentős számú mikro-PC-t és korszerű monitort tudtunk beszerezni, a régebbi gépek cseréje folyamatban van. A Központi Olvasószolgálatban, a Széna Téri Tagkönyvtárban, a Budai Úti Tagkönyvtárban, a Tolnai Utcai Tagkönyvtárban és részben a Mészöly Géza Utcai Tagkönyvtárban már megtörtént a dolgozói gépek cseréje. A gépcserével párhuzamosan felszámoljuk a korábbi közös fiókokkal történt belépést, mindenkinek a tartományi és MS365 fiókjával kell dolgoznia.

A régi gépekhez hasonlóan az új gépek beüzemeléskor is azonnal elérhető az online leltár automatikus frissítése (GLPI), illetve a távsegítség biztosítása (DWS).

Megvásároltuk a DMS évfáradó modulját, így hosszras, ismétlődő munkafolyamat helyett egyetlen gombnyomással megtörténik az aktuális év zárása az iktatóprogramban.

Megtörténtek a TextLibes adatexportálások, így adatbázisszerű környezetben lehet tovább dolgozni az adatokkal, illetve immár tesztszerveren tudjuk futtatni a rendszerre veszélyes lekérdezéseket.

Központi könyvtárunk barokk olvasótermébe streaming eszközöket telepítettünk, amelyek révén igényes felvételeket tudunk készíteni programjainkról, amelyeket a YouTube-csatornákon teszünk közzé, azon meghívottak esetében, akik hozzájárulnak a felvételhez.

Beszerezésre került két CZUR ET25 Pro szkennert, amire helyismereti célú szolgáltatást szeretnénk építeni egyrészt a fehérváriak, másrészt a vármegyei, főként KSZR-es települések számára, biztosítva az eszközt, amivel dokumentumaikat könnyen digitalizálni tudják.

c. Egyéb infrastruktúra

2008-as Toyota gépkocsink használata állapotromlás miatt fel lett függesztve.

5. Gyűjteményi információk

a. Gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A könyvbox telepítése az autóbuszállomásra külső, nem könyvtári nehézségek miatt 2025-ben nem valósult. A könyvbox használathoz kalkulált, megnövekedett igények kielégítésére elkülönített dokumentumkeretet újra kellett gondolni a harmadik negyedévben: a Központi olvasószolgálatban megerősítettük a manga és képregény készleteket, ami szerencsére elnyerte olvasóink tetszését.

Több év kihagyás után ismét töltöttünk be az Országos Széchényi Könyvtár segítségével adatokat a MOKKA-ba, aminek pozitív hozadéka megmutatkozott a könyvtárközi és ODR kérésekben: 3 012 kérés érkezett, ami 5,57% növekedés az előző évhez képest.

A könyvtár könyv állományának éves gyarapodása 2025-ben 9 209 db volt, ami 21,57%-kal több, mint 2024-ben. Ebből a vásárlással beszerezett dokumentumok száma: 7 354 db. (Értéke: 23 399 938 Ft). Összes könyvgyarapodás: 8 636 db. Beszerzéssel (vétel) gyarapodott a könyvtár 7 122 db könyvvel 22 221 570 Ft értékben. A Gyermek és kamasz térbe 2 390 dokumentum került be. 2025-ben 270 db folyóirat. 23 db kottát, 65 db diafilmet, 33 db e-könyvet, 3 db e-könyv olvasót és 95 db társasjátékot, 40 db hangoskönyvet, 43 db DVD-t vettünk állományba. A régi könyves gyűjtemény 2025-ben nem gyarapodott.

Figyelembe vettük a Kívánságkosáron keresztül leadott olvasói igényeket: 327 db igény érkezett be, amiből egyedi cím 281 volt, ebből 169-et tudtunk teljesíteni.

A helytörténeti gyűjteménybe 936 dokumentumok került be, amelyből 709 kisnyomtatvány, 73 képeslap; a Fejér megyei gyűjteménybe 151 db könyv, 1 disszertáció, 2 térkép.

A könyvtár helyismereti gyűjteményét gyarapította 132 db kötelezpéldányként kapott dokumentum. Ebből: könyv: 56 db, bekötött önkormányzati folyóirat: 76 db.

A nemzetiségi gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma 21 db, 20 könyv (14 német, 5 lengyel, 1 roma) és 1 CD (roma).

b. Gyűjteményfeltárás

A Gyűjteményszervezési osztály keretében működő Állományalakító, feldolgozó és metaadatoló csoport rendszeresen végezte az alábbi feladataikat: tárgyszóindex karbantartása, hibák javítása, tanulmánykötetek analitikus feltárása TextLib integrált könyvtári rendszerben (975 db tanulmány, ebből 36 a Helyismereti csoportban született); az NKA által támogatott ajándékkönyvek behasonlítása a rendelési felülettel és a könyvtár katalógusával, helyismereti tartalmak figyelése ugyanezen kiadványokban; a kívánságkosár kéréseinek behasonlítása rendelés alatt álló, rendelt, de még nem feldolgozott könyvekkel; ugyanezen felület kéréseinek behasonlítása a rendelhetőség szempontjából szerződött partnereinknél.

Gyűjteményfejlesztési lépés volt a tárgyak leltárkönyvének létrehozása, amivel elindultunk a tárgyak kölcsönzése felé.

c. Apasztás

Összesen 10 514 db dokumentumot apasztottunk, ebből 4 348 darabot a tagkönyvtárakban selejtezték, értéke 7 360 882 Ft.

Az összesből könyv 8 621 db, térkép 31 db, időszaki kiadvány 1 396 db, 390 db DVD, 75 db hangkazetta, 1 CD melléklet.

d. Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer

2025-ben a KSZR ellátásban részesülő könyvtárak 10 710 db dokumentummal gyarapodtak, amelyből könyv 10 553, diafilm 133 db, CD (CD melléklet, CD, CD hangoskönyv) 24 db volt. A 10 710 db dokumentumból 150 ajándék volt. Értékben 31 206 021 Ft gyarapodással számolhat az állomány.

16 település számára vásároltunk társasjátékot, melyek dokumentumok állományba nem kerültek. Könyvtári dokumentumra nem költött: Kajászó, Sárkeszi, Zichyújfalu.

A Bakonykúti Könyvtári, Információs és Közösségi Hely saját és KSZR könyvtári állományát október közepétől ellenőriztük, melynek oka a települési önkormányzata felé lefolytatott belső ellenőrzés. A folyamat manuális úton zajlott, 1 db hiány volt fellelhető, amely a Jegyzőkönyv aláírása után ugyan, de meglett, így selejtezése nem indokolt.

e. Állományvédelem

Kötészetünkben 2025-ben aktív állományvédelmi intézkedésben 1 037 dokumentumot részesítettünk, ami 13,58%-kal több mint előző évben. Restauráltatni nem küldtünk semmilyen dokumentumot.

Állományvédelmi szempontok miatt 528 dokumentumot digitalizáltunk.

6. Digitalizálás

Az építési munkálatok miatt tavasztól uralkodó por nem kedvezett a digitalizáló gépeink használatának. A korábban digitalizált anyagok viszont fontos szerephez jutottak ismét. Lovas Andrea 13 éve kutatja Nikó Lina színésznő életét és munkásságát, aki eddig nem találta meg a Hosszú temetőben látható síremlék alkotójának nevét, munkatársaink és a mikrofilmen található anyagaink segítségével meglelt a keresett válasz.

Tovább gazdagítottuk Van egy perce rovatunkat, ahova Nikó Lina síremlékének története is bekerült.

Eszközparkunk 2 db CZUR ET25 Pro szkennelvel gyarapodott, amire szolgáltatást szeretnénk építeni fehérvári és vármegyei olvasók, KSZR-könyvtárak számára.

A Vörösmarty évforduló kapcsán három kiadványt digitalizáltunk – Cserhalom, 1921; Három rege, 1851; Szép Ilonka, 1867.

A sajtófigyelés során digitalizált cikkekből készült 65 db személyi és 485 db tárgyi kivágat.

Digitalizált képeslap gyűjteményünket² 29 db, részben újonnan beszerzett képeslappal gazdagítottuk.

Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma 528 volt 2025-ben.

7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

a. Helyben elérhető szolgáltatások

Kötészetünkön 1 037 dokumentum részesült állományvédelmi eljárásban, ez 13%-kal meghaladja az előző évit.

A korábbi évben végrehajtott nyomtató korszerűsítés, és a nyomtatók számának csökkentése nem eredményezett a reprográfiai szolgáltatásban visszaesést, bár a kedvező díjszabáshoz sem nyúltunk hozzá.

A korábbi évekhez képest jóval kevesebb irodalomkutatás kérés érkezett intézményünkbe. Az irodalomkutatások és általában a tájékoztatói munka erősítésére 2026-tól több adatbázist is előfizetünk, valamint az új szervezeti struktúrában a Központi olvasószolgálatban a könyvtári információszolgáltatásért felelős koordinátor fogja össze a szaktájékoztató munkát. Bár a kulturális statisztikában már nem elvárás, hogy számon tartsuk a referenz kérdéseket, könyvtárunkban a kollégák gyűjtötték az év során felmerülő kérdéseket. Ezzel két célunk volt,

---

² A Vörösmarty Mihály Könyvtár digitalizált képeslapgyűjteményének keresőfelülete. <https://helyismeret.vmk.hu/digitalizalt-kepeslapgyujtemenyunk> (Megtekintve: 2026. 02. 21.)

egyrészt a referenzs kérdés, mint olyan fogalmának gyakorlati tisztázása, valamint ezek alapján lássuk, hogy mely kérdésekkel fordulnak hozzánk az olvasók. Több mint 1 200 kérés érkezett kollégáinkhoz, változatos témákban, melyeknek csak egy része helyismereti témájú. Pedagógiai szakkönyvtárunkban érdeklődtek többek között a zenei nevelés, különböző korosztályokat érintő kihívásokról, mint a serdülőkori kommunikáció, megkésett beszédfejlődés, óvodai pozitív nevelés; de volt lúdtalp elleni lábtornáról szóló kérdés, fizika felmérő feladatokról, hallásfejlesztésről vagy épp digitális nevelésről az óvodában.

b. Távolról elérhető szolgáltatások

Továbbra is elérhető mindkét webarchívumunk. Az *Aranybulla-webarchívum*, lezárt, míg a *Fejér Vármegyei Webarchívum* folyamatosan fejlesztett. 2025 második felében megoldódott a személyi fenntarthatósága, mivel egy főt, 4 órában tudtunk átcsoportosítani a FEWA-s tartalmak gyűjtésére. 1 450 fővel zártuk a repozitóriumként nyilvántartott webarchívumok látogatottságát 2025-ben.

A Helyismereti, digitalizáló és webarchiváló csoport 2025-re vonatkozólag is elkészítette az Évfordulónaptárat. Tovább bővült öt személlyel a Fejér Megyei Életrajzi Lexikon, jelenleg 818 szócikkből áll. Tovább folytattuk a *Van egy perce?* sorozatot, kiegészítve a *Van egy perced*-del, összesen 19 bejegyzés született,³ amelyek a könyvtár Facebook oldalán is megjelentek.

Az alábbi témákból készültek még helyismereti interaktív online összeállítások: Tóth György életéről és munkásságáról a könyvtárosok világnapja alkalmából; 2025-ben rájuk emlékezünk címmel összeállítás évfordulós hölgyekről nőnapra; megemlékezés Arató Antalról, *A mesélő utca* címmel érdekességek a Jókai utcáról.

Tovább folytattuk *Hallgasson ránk* sorozatunkat, amelyet a Vörösmarty Rádióval közösen indítottunk, 2025-ben 12 könyvajánló került fel oldalunkra.

8. Közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Rendszeresen megrendezett eseményeink közül kiemelendő Borestek a könyvtárban, Meseföldrajz Csóka Judittal, Pedagógus Klub Sevela Zsuzsannával, Netrevalók, Asztali Szerepjáték Műhely alkalmai, Ásványszakkör, Lelkifröccs biblioterápiás foglalkozás.

Idén csatlakozott hozzánk a székesfehérvári Babahordozó Klub és csendes tanuló helyet biztosítottunk az azt igénylők számára.

A honlapunkról elérhető foglalkozáskereső segítségével foglalkozásaink (jelenleg több mint 123 db) között böngészhet az érdeklődő.⁴

---

³ A *Van egy perce?* illetve a *Van egy perced* összeállítások a Vörösmarty Mihály Könyvtár oldalán. <https://helyismeret.vmk.hu/van-egy-perce> , <https://helyismeret.vmk.hu/van-egy-perced> (Megtekintve: 2026. 02. 21.)

⁴ Foglalkozáskereső a Vörösmarty Mihály Könyvtár oldalán. <https://www.vmk.hu/foglalkozaskereso> (Megtekintve: 2026. 02. 21.)

2024-es adventi fotópályázatunkra a Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium egyik osztálya színvonalas fotóválogatással pályázott, ezért számukra külön fotókiállítási lehetőséget biztosítottunk olvasótermünkben 2025-ben.

34 mini kiállítást szerveztünk könyvtárainkban, közülük kiemelkedők voltak például a Frim Jakab Képességfejlesztő Szociális Otthon növendékeinek munkáiból tartott; a magbonbonokat, magpapírokat bemutató. Széna Téri Tagkönyvtárunk elindított egy közösségi kezdeményezést: várták azon olvasóink fotógyűjteményeit, amelyek a Széna teret mutatják be. A beérkezett fotókat digitalizáltuk, a projekt egy fotókiállítással zárult.

Nálunk is kiállításra kerültek Thury Lili grafikus munkái, a Goethe Intézet jóvoltából.

Minden évben a legnagyobb eseményünk az Ünnepi Könyvhét, ami alatt összesen 33 programot valósítottunk meg 10 nap alatt (június 10–június 20.). Vendégünk volt többek között Závada Péter, Simon Márton, Czinki Ferenc, Szeder, Patat Bence, Ott Anna, Pál Sándor Attila, Agócs Írisz, Németh Gábor, Szilasi Kászló, Keresztes Balázs, Papp Dóra.

9. Minőségirányítás

A használóink körében ebben az évben csak a szóbeli és elektronikus, a közösségi médián keresztül érkező visszajelzésekre támaszkodtunk, valamint folyamatosan fogadtuk az igényeket a *Kívánságkosár* nevű kezdeményezésünk révén. Önértékelést nem végeztünk.

Integritás tanácsadónk segítségével felülvizsgáltuk a Belsőkontrollrendszerrel, az Integrált kockázatkezeléssel, A személyes adatok kezeléséről szóló szabályzatunkat és megújítottuk azokat. Az új szervezeti és működési szabályzat kapcsán új folyamatgazdák kerültek kinevezésre, akikkel felülvizsgáltuk korábbi folyamatainkat, elkészítettük az ellenőrzési nyomvonalat, és a folyamatokhoz kapcsolódó kockázatértékelést. Megújítottuk az Adatkezelési tájékoztatónkat és az adatvédelmi tisztviselővel készítettünk egyet a KSZR településeink számára is, akik a téma kapcsán oktatásban is részesültek. A *Városi Levéltár és Kutatóintézet* segítő közreműködésével felülvizsgáltuk és megújítottuk az Iratkezelési szabályzatunkat.

Könyvtárunk és vármegyénk kollégáinak munkája kapcsán elismeréseket osztottunk ki, így odaítélésre került a Tóth György emlékérem, a KSZR és a Filmszalag díj is. Emellett immár visszatérően az év utolsó összdolgozói értekezletén az igazgató személyre szólóan mondott köszönetet és dicséretet a kollégáknak.

A munkacsoportban végzett feladatokban olyan kollégák is kipróbálhatták magukat szervező, vezető pozícióban, akik korábban nem.

10. Partnerségi együttműködések

Az Ünnepi Könyvhét megrendezésében és összművészeti alapokra való helyezésében együttműködő partnerünk volt többek között az Aranybulla Könyvtár; az MNL Fejér Vármegyei Levéltár; a Városi Levéltár és Kutatóintézet; a Vörösmarty Társaság; a Lira Könyv Zrt.; a Vörösmarty Kuckó; a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum és a Szabad Színház.

Az opolei *Emanuel Smolka Vajdasági Könyvtár* vendégeként tölthettek el kollégáink közel egy hetet Lengyelországban, ahonnan hasznos könyvtári tapasztalatokkal tértek vissza.

A *Tarsoly Ifjúságért Egyesület*tel közösen rendeztük meg a *Költők és kora* irodalmi versenyt a költészet napján.

A *Vörösmarty Rádió*val együttműködve folytattuk könyv és programajánló rovatunkat, valamint a *Hallgasson ránk*-ot.

Fenntartjuk a kapcsolatot a *Fejér Megyei Honismereti Egyesület*tel, akikkel közösen szervezzük a *Prezentációs* versenyt.

A *Goethe Intézet* munkatársai rendhagyó német órákat tartottak középiskolásoknak.

A *Sampo* finn–magyar baráti kör Kalevala estét tartott olvasótermünkben.

Gorsium Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium tanulói munkáiból kiállítást készítettünk, amit zenés, táncos megnyitóval közel 40 gimnazista és családjuk körében nyitottunk meg.

11. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. A hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)

Havonta adunk rádiós programajánlót és rendszeresen szerepelünk a városi televízióban, sajtófigyelésünk kiterjed az online és a fizikai megjelenésű sajtóorgánumokra is. A folyóiratos sajtófigyelések alapján a helyi lapokban 424 cikk jelent meg a könyvtárról, ebből 64 nyomtatott lapban jelent meg.

b. Online megjelenés

Négy csatornán vagyunk általánosan jelen: YouTube-on, Moly-on, Instagramon és Facebook-on. A könyvtár Facebook-oldalát 2025-ben összesen 739 554 alkalommal tekintették meg. 390 posztot tettünk közé, amit 201 260-an néztek meg.

Instagram oldalunkon 60 új tartalmat tettünk közzé, ami 4 025 elérést eredményezett. Moly.hu oldalunkon 24 közlés jelent meg, amit 3 880-an tekintettek meg. YouTube-csatoránkra 36 új tartalom került, ami 11 119 megtekintést ért el. Honlapunkat 18,9%-kal többen keresték fel egy év alatt, mint korábban, ez összesen 337 689 megtekintést jelent.

12. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló

A Módszertani és településellátási osztály kollégáit (1 fő könyvtáros, 2 fő könyvtárkezelő), a KSZR települések gyűjteményszervezésével foglalkozó 2 kollégája, illetve informatikus kolléga erősítette 2025-ben. Az osztályról 1 fő könyvtáros nyugdíjba vonult áprilistól, a helyére érkező kolléga betanítása megtörtént – ezzel párhuzamosan mentorprogramban is részt vett.

A KSZR települések informatikai hátterével foglalkozó kollégával együtt hatékony személyes jelenlét mellett eszközleltár, informatikai állapotfelmérésre került sor 36 szolgálatóhelyen (Alcsútdoboz, Bodmér, Cece, Csabdi, Csákberény, Csősz, Daruszentmiklós, Előszállás, Felcsút, Igar, Kápolnásnyék, Kisapostag, Lajoskomárom, Mány, Mezőfalva, Mezőkomárom, Nadap, Nagykarcsony, Óbarok, Pátka, Pázmánd, Ráckeresztúr, Sáregres, Sárkeresztes,

Sárszentágota, Soponya, Sukoró, Szabadegyháza, Szabadhídvég, Szár, Tabajd, Tác, Újbarok, Vajta, Vértesacsa, Zámoly), melyekről feljegyzések, fotók készültek. Ezek megosztásra kerültek az érintettekkel decemberben, előkészítve az újabb leltárt. Sok településen javítottuk a számítógépek használhatóságát: gyorsabbak lettek, MS Office irodai programcsomagot telepítettünk rájuk, ezáltal könnyebbé vált a dokumentumok szerkesztése. Megjavítottuk a meghibásodott eszközöket (szkenner, nyomtató). Távelérés telepítésével lerövidítettük a felmerülő problémák megoldási idejét. A meglátogatott települések informatikai eszközeiről részletes nyilvántartást készítettünk.

Szorosabb kapcsolattartásra törekedtünk a szolgáltatóhelyek fenntartóival. Ezen felül az év folyamán statisztikai adatszolgáltatás (vármegyei szinten- 147 könyvtár) összefogása, beszámoló/munkatervek írása – begyűjtése, pályázatok támogatása, képzések /szakmai napok tartása, szakmai kirándulás, rendezvényszervezés, alapidokumentumok módosításában részvétel, munkacsoportok munkájában részvétel, eszközbeszerzések valósultak meg. A KSZR települések esetében az állami támogatás felhasználásra került. Bakonykúti, Kulcs, Mány, Ráckeresztúr, Szabadhídvég könyvtárak polcok problémáit megoldottuk. A tárgyi egyéb eszközkiállítás sofőr hiányában elmaradt az év második felében, és elmaradtak a további személyes kiszállások. Megnövekedett az év folyamán a szakmai segítségnyújtások száma e-mail, telefon formájában. Személyes jelenlét megbeszéléskor leginkább intézményünkben került sor. A rendezvények szervezése, bonyolítása továbbra is nehézséget okoz a települési kollégáknak. Számos ötlet, jó gyakorlat került megosztásra. Szorgalmaztuk az Internet Fiesta (40 program, 660 résztvevő), OKN 72 program, 1484 résztvevő), egyéb országos programsorozathoz való csatlakozást. A Könyvtár Mozihoz csatlakozó könyvtárak koordinációját áprilistól a programszervezést összefogó kollégához került (133 vetítés, 2671 résztvevő).

A nyilvános könyvtári ellátásban résztvevő négy településre új kollégák kerültek: Adony, Kisláng, Nagyvenyim, Rácalmás. Kilenc KSZR-es településre is új kollégák kerültek: Gánt, Jenő, Kincsesbánya, Magyaralmás, Mezőkomárom, Moha, Nagylók, Seregélyes, Szabadhídvég. Átmenetileg zárva lévő könyvtárak voltak: Baracska (Faluház felújítás februártól), Mezőfalva (energiatakarékosság). Jelenleg nem működik a szolgáltatóhely: Kajászó, Sárkeszi, Vereb (költözés folyamatban márciustól, május óta könyvtáros sincs). Újra nyitotta kapuit: Sároisd, Zichyújfalu. A nyitvatartási idők folyamatos változásai nehezítik a kapcsolattartást, a határidők betartását.

Segítséget nyújtottunk nyilvános könyvtári intézményvezetői, könyvtáros pályázat kiírásában Adony, Nagyvenyim, Rácalmás esetében. A beszámoló/munkatervek összegyűjtésére feltöltőfelületet biztosítottunk könyvtárunk honlapján. Az éves eszközbeszerzés tervezéséhez Forms űrlapon keresztül végeztünk igényfelmérést. Egységes kapcsolattartásra, munkaanyag összeállításra, információközvetítésre törekedtünk.

Szakmai napokra települési kollégákat is meghívtunk előadónak a szorosabb együttműködés érdekében (Dunaújváros, Ercsi, Lepsény, Mezőszentgyörgy).

Először került sor (05.14.) előre felvett oktató anyag szóbeli ismertetéssel egybekötött megosztására a KSZR településekre vonatkozóan az adatkezelési tájékoztató frissítésével egybekötve.

Az ADT (Alap, Alsószentiván, Bakonykúti, Baracs, Bodajk, Cece, Előszállás, Fehérvárcturgó, Lovasberény, Mátyás, Mezőfalva, Ráckeresztúr, Sáregres, Szabadbattyán, Vál) és Laptapír (Bodajk, Lajoskomárom, Mezőfalva, Ráckeresztúr, Szabadbattyán) szolgáltatást szorgalmaztuk a megrendelők között, használatára javaslatokat tettünk.

Vármegyénkből 8 település jelentkezett a Könyvtári kihívás pályázatra

3 szakmai napunkon 246 fő vett részt. Szakmai kirándulást szerveztünk (11.10.) a veszprémi Eötvös Károly Könyvtárban, illetve a szentgáli szolgáltatóhelyen. A szakmai tapasztalatcserére az év folyamán jó teljesítményt nyújtó kollégáit hívtuk (Aba, Alap, Csókakő, Daruszentmiklós, Kulcs, Nagykarcsony, Vál, Bakonykúti, Baracs, Sárszentmihály).

Egyéni, kiscsoportos képzéseket tartottunk 2025 év elején az új Kultstat-felület használatáról, az új típusú jelentésről (9 alkalom – 69 település részvételével), majd év végén novemberben előkészítve a 2026. januárban teljesítendő adatszolgáltatást, mindezt ismételtük (4 alkalom – 64 település részvételével). Egyéni képzéseket tartottunk a kistelepülési új kollégáknak (Adony, Bodajk, Seregélyes, Sárosd, Zichyújfalu) személyes részvétellel.

Az osztály egy kollégája koordinálásával 2 gyakornokot fogadtunk az év folyamán (segédkönyvtáros – 120 óra, és egyetemi képzésben résztvevő – 80 óra).

13. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák

a. Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019–2025, illetve 2024–2025 viszonylatában

Adatainkban már 2020-t megelőzően megindult egy csökkenés, ami a 2023., 2024. és 2025. év adatai alapján megváltozni látszik. A rövid összefoglalóban leírtak szerint beiratkozott olvasóink száma nő, ahogy aktív használóinké is és ez megjelenik a könyvkölcsönzési adatainkban.

Gyarapítási keretünk 2025-ben jelentősen növekedett, nőtt a kölcsönzések száma, annak ellenére, hogy alapvetően még nem tudtuk megoldani a gyakran tapasztalható példányszám-problémát.

b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása

A plakátkészítő alkalmazásban és a levelező rendszerben találkozhatunk elsődlegesen a mesterséges intelligenciával, ezért fontos, hogy mielőtt érdemben kihasználjuk a vélelmezett lehetőségeket, megtanuljuk többek között adatvédelmi szempontból tudatosan használni. Utóbbi kapcsán folyamatban van egy tájékoztató anyag a munkatársak számára.

c. A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények

Online tartalmak készültek Vörösmarty Mihály (Vörösmarty kvíz Mihállyal; Misi újra két keréken) és Jókai Mór (A mesélő utca) évforduló kapcsán. A Vörösmarty emlékévként kapcsán több programban (Vörösmarty emlékülés, szavalóverseny) együttműködtünk a Vörösmarty Társasággal.

A Jókai emlékévképcsán a Nyitott könyvek rendezvénysorozatban Jókai, a tehetetlen porszem címmel performanszt és beszélgetést tartott Bokros Judit és Gellén-Miklós Gábor Székelyhidi Zsolt költővel és Berka Attila íróval.

Steiner Fülöp emlékülés nyomán született szócikk Steiner Fülöp munkásságáról az Életrajzi lexikonba.

A vármegyei ellátásban a Jókai-emlékévképcsán Jókai-polcok, sarkok kialakítását szorgalmaztuk. Küldtünk plakátokat, amit ki tudtak tenni a Jókai kötetek mellé, a QR-kód a Vörösmarty Mihály Könyvtár honlapjára mutatott, ahol a Vörösmarty Színház vonatkozó műsorajánlatára, digitális tartalmakra, régi könyves gyűjteményünkre hívtuk fel többek között a figyelmet.⁵

---

⁵ A Jókai-emlékévké digitális tartalmai a Vörösmarty Mihály Könyvtár honlapján. <https://www.vmk.hu/jokai-emlekev-2025> (Megtekintve: 2026. 02. 21.)